

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA EN ELS TRASTORNS DEL DESENVOLUPAMENT

Curs 2009-2010

- **Departament Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació**
- **Professora: Àngels Mies i Burrull**
- **Horari atenció:**
Dilluns 11' 30 – 12' 30hs.
Dijous 17' 15 – 17' 45hs.
Hores convingudes

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

Curs 2009-2010

- Despatx: B5b-073
- Email: angels.mies@uab.es
- Tel. 93 581 4448

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

OBJECTIUS

- Detecció i diagnosi dels trastorns en el desenvolupament → necessitats educatives permanents

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

- Orientació psicopedagògica sobre la intervenció en diversos àmbits educatius
- Criteris per a la recerca i la innovació educativa.

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

CONTINGUTS

BLOC I- ASPECTES INTRODUCTORIS

- **Tema 1.** El desenvolupament humà i els senyals de risc.
- **Tema 2.** Els trastorns del desenvolupament.

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

BLOC II

ELS DÈFICITS SENSORIALS

- **Tema 3.** La deficiència auditiva. El desenvolupament de la criatura sorda en la primera infantesa. L'assessorament i la intervenció familiar.

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

- **Tema 4.** Desenvolupament cognoscitiu, lingüístic i socioafectiu de les persones sordes.
- **Tema 5** La intervenció en la integració escolar i social de l'alumnat amb deficiència auditiva.

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

- **Tema 6.** La deficiència visual.
Bases psicopedagògiques per a la intervenció.

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

BLOC III-ELS TRASTORNS GENERALITZATS DEL DESENVOLUPAMENT

- **Tema 7.**Trastorn autista. Diagnosi diferencial. La intervenció en la interacció i la comunicació
- **Tema 8.**Trastorn d'Asperger. Diagnosi diferencial. Pautes d'intervenció.

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

BLOC IV-ELS TRASTORNS PER DÈFICIT D'ATENCIÓ

- Tema 9. Aspectes introductoris
- Tema 10. Tècniques i programes d'intervenció educativa en els trastorns per dèficit d'atenció.

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

BLOC V-ELS TRASTORNS DE LA CONDUCTA ALIMENTÀRIA

- **Tema 11.** Característiques clíniques.
Avaluació
- **Tema 12.** Bases per a la prevenció i la intervenció en els trastorns de la conducta alimentària.

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

BLOC VI-LES SÍNDROMES D'ETIOLOGIA GENÈTICA:LES ALTERACIONS CROMOSÒMIQUES

- Tema 13. Síndrome de l'X fràgil
- Tema 14. Síndrome de Williams
- Tema 15. Síndrome de Prader - Willy

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

BLOC VII

ELS DÈFICITS MOTRIUS

- **Tema 6:** La paràlisi cerebral.
Classificació. Característiques
- **Tema 7.** Les tècniques de comunicació alternativa i augmentativa

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

BLOC VIII

LA INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA EN SITUACIÓ DE RISC SOCIAL

- Tema 18: Prevenció i procés d'intervenció psicosocial

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

METODOLOGIA

- **Dues sessions per setmana**
docència teòrica / pràctica integrada.
- **Teoria:**
 - classe magistral**
 - exposicions recerca bibliogràfica**
 - lectures comentades**
 - documents audiovisuals**

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

- Pràctica integrada: activitats d'il·lustració i d'aplicació, anàlisi de documentació audiovisual i escrita de casos pràctics
→ Resum de conclusions
- Exposicions sobre casos pràctics (estudiants)

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

AVALUACIÓ

Instruments

➤ **Recerca bibliogràfica:** referències actualitzades (darrers 5 anys)

→ **CONDICIÓ “SI NE QUA NON” PER ACCEDIR A L’ AVALUACIÓ”**

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

AVALUACIÓ

➤ Recerca bibliogràfica

→ Una referència per alumne

→ Article científic

→ Resum escrit i explicació a classe

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

AVALUACIÓ

- Dues proves parcials d'elecció múltiple:
 - Una prova final “ “
- Continguts impartits a classe
- Documents complementaris
- Continguts de les exposicions de treballs

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

AVALUACIÓ

- Treball sobre cas de trastorn del desenvolupament

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

AVALUACIÓ

Opcions d'avaluació

A) Només examen

→ Proves parcials **eliminatòries de matèria** (aprobat 5, promig a partir d'un 5 CADASCUNA, o mínim 4,5 i 5,5) o prova final.

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

AVALUACIÓ

Opcions d'avaluació

B) Proves parcials eliminatòries de matèria (aprovat 5, promig a partir d'un 4 EN UNA D'ELLES) o final + TREBALL i exposició

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

AVALUACIÓ

→ Nota final:

Nota exàmens (80%) + nota treball
(màxim 3 punts)

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

AVALUACIÓ

Possibilitats treball:

- a) Cas trastorn desenvolupament**
- b) Recerca**

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

AVALUACIÓ

Característiques treball:

- a) Cas trastorn desenvolupament**
 - **Marc teòric**
 - **Elements d'intervenció: comparació teoria**
 - **Anamnesi**

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

AVALUACIÓ

- **Anàlisi document audiovisual**
- **Intervenció realitzada**
- **Prospectiva intervenció**
- **Bibliografia comentada**

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA

AVALUACIÓ

b) Recerca

- **Treball de camp**
- **Recerca bibliogràfica**
- **Anàlisi de dades**

BIBLIOGRAFIA

- AMIGO, I. (2003) **La delgadez imposible** Paidós. Barcelona
- ANGULO, A. ; BLANCO, J.L. y MATEO, F. (1997) **Audioprótesis : Teoría y Práctica.** Editorial Masson . Barcelona
- BASIL,C. SORO-CAMATS, E. I ROSELL, C. (1998) **Sistemas de signos y ayudas técnicas para la comunicación aumentativa y la escritura. Principios teóricos y aplicaciones.** Barcelona. Masson.

BIBLIOGRAFIA

- BUSTO, C. (1988) Reeducación del habla y del lenguaje en el paralítico cerebral CEPE.
- CABALLO, V. (DIR.) (2006) Manual para la evaluación clínica de los trastornos psicológicos. Estrategias de evaluación, problemas infantiles y trastornos de ansiedad. Madrid. Piràmide.

BIBLIOGRAFIA

- CABALLO, V. i SIMON, M.A. (2001)
Manual de psicología clínica infantil y del adolescente. Trastornos generales. Madrid. Pirámide

BIBLIOGRAFIA

- COLL, C. ; PALACIOS, J y MARCHESI, A. (1995) **Desarrollo Psicológico y Educación, II**. Alianza Psicología. Madrid.
- DELVAL, J. (1994) **El desarrollo humano**. Siglo Veintiuno de España Editores, S.A. Madrid.

BIBLIOGRAFIA

- DÍAZ AGUADO, Mª JOSÉ, ROYO GARCÍA, P. BARAJA, A. **Programas para favorecer la integración escolar de niños ciegos: investigación ONCE (1995)**
- DOMENECH, E. i altres (1995) **Actualizaciones en psicopatología infantil (0-5 años)**
Promociones y Publicaciones Universitarias. PPU
Barcelona

BIBLIOGRAFIA

- **F.I.A.P.A.S. (2004) Manual básico de formación especializada sobre discapacidad auditiva. Madrid**
- **FERNANDEZ BALLESTEROS, R. (1992) Introducción a la Evaluación Psicológica. Pirámide.**

BIBLIOGRAFIA

- FURTH, G.H. (1966) **Thinking without language: psychological implications of deafness.** Free Press. New York. Traduc. Castellana: **Pensamiento sin lenguaje. Implicaciones psicologicas de la sordera.** Marova, 1981. Madrid.
- GALLARDO, M.V.; SALVADOR, M.L. (1994) **Discapacidad motórica, aspectos psicoevolutivos y educativos.** Aljibe.

BIBLIOGRAFIA

- GARANTO, J. i PAULA, I (2003) **L'alumnat amb trastorns generalitzats del desenvolupament: l'espectre autista i les psicosis.** Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament.
- GARCIA SANCHEZ, J.N. (1999) **Intervención psicopedagógica en los trastornos del desarrollo.** Pirámide, Madrid.

BIBLIOGRAFIA

- GARCIA SANCHEZ, J.N. (2007)
Dificultades del desarrollo. Pirámide,
Madrid.

BIBLIOGRAFIA

- GISTAL (2002) L' alumnat sord a les etapes infantil i primària. Servei de Publicacions de la UAB. Bellaterra
- LAFFON, JC. (1987) **Los niños con déficit auditivo.** Mason, Barcelona

BIBLIOGRAFIA

- LEONHARDT, M (1992) **El bebé Ciego. Primera Atención. Un enfoque psicopedagógico.** Masson, ONCE, Barcelona
- LOVAAS, O.I.. (1981) **El niño autista.** Editorial. Debate, Madrid.
- LÖWE, (1992) **Detección, diagnóstico y tratamiento temprano en los niños con problemas de audición.** Panamericana, Buenos Aires.

BIBLIOGRAFIA

- LÖWE, (1992) **Detección, diagnóstico y tratamiento temprano en los niños con problemas de audición.** Panamericana, Buenos Aires.
- LUTTERMAN, D. (1979) **Counseling Parents of Hearing-Impaired Children.** Little, Brown and Company (Inc.) USA. Trad. Castellana: (1985) **El niño sordo. Como orientar a sus padres.** La Prensa Médica Mexicana, S.A. México.

BIBLIOGRAFIA

- MARCHESI, A. (1987) **El desarrollo psíquico y lingüístico del niño sordo**. Alianza Psicología.
- MENA,B. et alt. (2006) **El alumno con TDAH**. Mayo Ediciones
- MÉNDEZ F.X.; ESPADA,J.P. i ORGILÉS,M. (coord.) (2006) **Terapia psicológica con niños y adolescentes. Estudio de casos clínicos**. Madrid. Piràmide.

BIBLIOGRAFIA

- **MOLINA, S. (1995) Deficiencia mental. Aspectos psicoevolutivos y educativos**
Aljibe
- **ORJALES, I. I POLAINO, A. (2002) Programas de intervención cognitivo conductual para niños con déficit de atención con hiperactividad** CEPE. Madrid.
- **ORJALES, I (1999) Déficit de atención con hiperactividad.** CEPE. Madrid.

BIBLIOGRAFIA

- PERELLÓ J. y et al. (1973) **Exploración Fonoaudiológica**. Científico Médica, Barcelona.
- PINTANEL BASSETS, M.(2004) **Tècniques de relaxació creativa i emocional** Ed. Thomson, Madrid

BIBLIOGRAFIA

- **RAICH, R.M. (2000) Imagen corporal.** Pirámide. Madrid.
- **RAICH, R.M. (1994) Anorexia y bulimia. Trastornos alimentarios.** Pirámide. Madrid
- **ROSA, A.; OCHAITA, E. Psicología de la ceguera.** ALIANZA. Madrid, 1993

BIBLIOGRAFIA

- SALDAÑA, C. (2001) **Detección y prevención en el aula de los problemas del adolescente.**
Pirámide. Madrid
- SILVESTRE, N. y SOLÉ, M.R. (1993) **Psicología Evolutiva : Infancia y preadolescencia.** CEAC. Barcelona.
- SILVESTRE, N. et al . (1998) **Sordera, Comunicación y Aprendizaje.** Masson. Barcelona

BIBLIOGRAFIA

- STANTON, M. (2001) **Convivir con el autismo: una orientación para padres y educadores** Paidós. Barcelona
- TEJADA, M.A. (2006) **Síndrome X frágil** Real Patronato sobre discapacidad. Madrid

BIBLIOGRAFIA

- TORRES, S. ; RODRIGUEZ, J.M. ; SANTANA, R. y GONZALEZ, A.M. (1995). **Deficiencia auditiva. Aspectos psicoevolutivos y educativos.** Aljibe. Málaga.

BIBLIOGRAFIA

- **TORO, J. (1997) El cuerpo como delito**
Madrid. Ediciones Ariel
- **TORO, J. Anorexia nerviosa.** Martínez
Roca, 1987